

Inhoud

Algemeen

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

Artikel 2 Einde van de verzekering

Standaarddekking

Artikel 3 Omvang van de dekking

Artikel 4 Verlening van de rechtsbijstand

Artikel 5 Kosten van rechtsbijstand

Artikel 6 Onvermogen

Artikel 7 Borgstelling

Artikel 8 Bijzondere uitsluitingen

Artikel 9 Eigen risico en franchise

Artikel 10 Wachtijd

Artikel 11 Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht

Artikel 12 Verplichtingen van de verzekerde

Artikel 13 Belangenconflicten

Artikel 14 Geschillenregeling

Artikel 15 Mededelingen en correspondentie

Artikel 16 Indexering van de premie

Artikel 17 Terugbetaling van de premie

Dekking Pluspakket

Artikel 18 Uitbreiding rechtsbijstandgebied

Artikel 19 Verhoging van de onvermogendekking

Artikel 20 Verweer tegen vorderingen op grond van een onrechtmatige daad

Artikel 21 Eigen risico

Artikel 22 Vermogensbeheer

Artikel 23 Fiscaal recht

Artikel 24 Bemiddeling bij echtscheiding

Algemeen

Voor het verlenen van de rechtsbijstand hebben wij een overeenkomst gesloten met de schaderegelaar (DAS).

Artikel 1

Aanvullende begripsomschrijvingen

In deze Bijzondere Voorwaarden verstaan wij onder:

1. Gebeurtenis

In afwijking van de omschrijving in de Algemene Begripsomschrijvingen verstaan wij onder gebeurtenis het voorval dat, of de feitelijke ontwikkeling die redelijkerwijs moet worden beschouwd als de oorzaak van het geschil. In geval van het verhaal van schade is het schadeveroorzakende voorval de gebeurtenis.

Een gebeurtenis waarvan de verzekerde niet op de hoogte was en ook niet op de hoogte behoefde te zijn, kan niet worden aangemerkt als oorzaak van het geschil. Bij twijfel is het aan de verzekerde dit aan te tonen.

2. Externe deskundige

Een deskundige die niet bij de schaderegelaar in loondienst is.

3. Externe kosten

De kosten die de schaderegelaar buiten de interne kosten maakt voor de behandeling van de zaak.

4. Interne kosten

De kosten van de deskundigen die bij de schaderegelaar in loondienst zijn.

5. Rechtsbijstand

Het behartigen van de juridische belangen van de verzekerde die in een geschil is betrokken geraakt.

De schaderegelaar kan dat doen door de volgende acties:

- het adviseren van de verzekerde over zijn rechtspositie en over de mogelijkheden om het door hem gewenste resultaat te behalen;
- hij voert verweer tegen (strafrechtelijke) vorderingen;
- hij verzorgt de incassering en/of de uitvoering van vorderingen;
- hij dient uit naam van de verzekerde verzoekschriften en bezwaarschriften in en verdedigt deze;
- hij legt vonnissen, beschikkingen of arbitrale uitspraken ten uitvoer;
- hij vergoedt de kosten van rechtsbijstand voor de hiervoor genoemde acties of hij schiet deze voor, zoals dat staat omschreven in artikel 5.2.

6. Schaderegelaar

D.A.S. Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. te Amsterdam.

7. Verzekerde

a. Als op het polisblad bij dekking 'gezin' staat vermeld:

1. u;
2. uw echtgenoot/echtgenote of partner; die duurzaam met u samenwoont;
3. de ongehuwde inwonende kinderen, geadopteerde kinderen, pleegkinderen en stiefkinderen;
4. de ongehuwde niet-inwonende kinderen, geadopteerde kinderen, pleegkinderen en stiefkinderen, die in Nederland een dagstudie volgen of in een verpleeginrichting zijn opgenomen; de (schoon)ouders die bij u inwonen;
5. de au-pair in de tijd dat die bij u inwoont;
6. de gemachtigde bestuurder of passagier van een voertuig of vaartuig dat van een verzekerde is die onder 1 t/m 6 staat genoemd;
8. de nagelaten betrekkingen van de verzekerde die:
  - naar aanleiding van een gebeurtenis een eis tot voorziening in de kosten van levensonderhoud kunnen instellen en
  - op grond van deze verzekering een beroep op rechtsbijstand kunnen doen.

Alleen voor de rechtsbijstand die staat genoemd in artikel 11.1 van deze voorwaarden (als het pluspakket is meeverzekerd artikel 18.1):

9. de reisgenoot, die vanuit Nederland met u meereist tijdens een (vakantie)reis;

10. het huispersoneel dat bij u in dienst is.

b. Als op het polisblad bij dekking 'alleenstaande' staat vermeld:

1. u;
2. de gemachtigde bestuurder of passagier van een voertuig of vaartuig dat van u is.

Alleen voor de rechtsbijstand die staat genoemd in artikel 11.1 van deze voorwaarden (als het pluspakket is meeverzekerd artikel 18.1):

3. de reisgenoot, die vanuit Nederland met u meereist tijdens een (vakantie)reis;

4. het huispersoneel dat bij u in dienst is.

Artikel 2

Einde van de verzekering

Naast de bepalingen die in artikel 4 van de Algemene Voorwaarden zijn opgenomen, eindigt deze verzekering ook:

1. zodra u niet meer in Nederland woont of gevestigd bent;
2. als u overlijdt;
3. als voortzetting of ongewijzigde voortzetting van de verzekering niet verlangd kan worden omdat het verzekerde risico in vergelijking tot soortgelijke verzekering het risico onaanvaardbaar hoog is geworden of zal worden.

De verzekering eindigt in deze gevallen op de datum die wij in de opzegbrief noemen. Wij hanteren daarbij een opzegtermijn van ten minste 14 dagen.

Standaarddekking

Artikel 3

Omvang van de dekking

1. Als de verzekerde als particulier ten gevolge van een gebeurtenis betrokken raakt in een geschil, waardoor hij in een eigen behoefte aan rechtsbijstand moet voorzien, kan hij aanspraak maken op het verlenen van rechtsbijstand. Deze aanspraak kan de verzekerde alleen maken als voldaan wordt aan beide onderstaande voorwaarden:
  - a. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand doen zich voor gedurende de looptijd van de verzekeringdekking;
  - b. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand konden bij de aanvang van de dekking van de verzekering redelijkerwijs niet worden voorzien.

2. Een gebeurtenis waarvan de verzekerde niet op de hoogte was en ook niet op de hoogte behoefde te zijn, kan niet worden aangemerkt als de oorzaak van het geschil. Bij twijfel moet de verzekerde dit aan tonen.
3. Een samenhangend geheel van geschillen die voortvloeien uit een gebeurtenis worden beschouwd als één geschil.
4. De verzekerde kan geen aanspraak maken op het verlenen van rechtsbijstand als het geschil te maken heeft met:
  - de uitoefening van een vrij beroep of een bedrijf;
  - inkomsten die hij niet uit regelmatige loondienst ontvangt.

Artikel 4

Verlening van de rechtsbijstand

1. De deskundigen die bij de schaderegelaar in loondienst zijn verlenen de rechtsbijstand, behalve als de schaderegelaar besluit de verlening van de rechtsbijstand of een deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige. Voor zover de deskundigen die bij de schaderegelaar in loondienst zijn de rechtsbijstand verlenen, overlegt de schaderegelaar met de verzekerde over hoe de behandeling van de zaak plaats vindt. Hij informeert de verzekerde over de haalbaarheid van het gewenste resultaat.
2. De schaderegelaar vergoedt de in artikel 5.1.b genoemde externe kosten die uit de rechtsbijstand voortvloeien tot maximaal € 12.500,- per geschil. Dit kostenmaximum geldt niet voor:
  - verhaal van schade die in het verkeer is ontstaan;
  - een strafzaak;
3. Als naast de verzekerde ook andere belanghebbenden actie (willen) voeren, mag de schaderegelaar in plaats van het verlenen van rechtsbijstand door een deskundige die bij hem in loondienst is:
  - a. één externe deskundige in schakelen die aan alle belanghebbenden gezamenlijk rechtsbijstand verleent of
  - b. de door de belanghebbenden gezamenlijk gemaakte kosten van rechtsbijstand naar evenredigheid aan de verzekerde vergoeden.
4. De schaderegelaar verleent geen rechtsbijstand of staakt de rechtsbijstand, als er geen redelijke kans (meer) is om het gewenste resultaat te bereiken.
5. De schaderegelaar verleent geen (verdere) rechtsbijstand als het belang van de zaak niet groot genoeg is om (nog) kosten voor rechtsbijstand te maken. De schaderegelaar betaalt dan aan de verzekerde een bedrag dat gelijk is aan het belang van de zaak.
6. Als de schaderegelaar een opdracht geeft aan een advocaat om de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te behartigen, volgt de schaderegelaar de keuze van de verzekerde. Als de zaak in Nederland dient, komen alleen advocaten die in Nederland zijn ingeschreven of kantoor houden in aanmerking. Dient de zaak in het buitenland dan moet de advocaat bij het gerecht in het betreffende land zijn ingeschreven. In alle andere gevallen bepaalt de schaderegelaar de keuze.
7. De opdrachten worden steeds namens de verzekerde gegeven. De verzekerde machtigt de schaderegelaar hiertoe onherroepelijk. De schaderegelaar hoeft in het kader van eenzelfde verzoek om rechtsbijstand niet aan meer dan een advocaat (al dan niet in loondienst van de schaderegelaar) of andere externe deskundige een opdracht te verstrekken.
8. De aansprakelijkheid voor schade door of in verband met de verlening van rechtsbijstand door deskundigen die in loondienst zijn van de schaderegelaar, is beperkt tot het bedrag waarop de door de schaderegelaar afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico dat voor die verzekering geldt. Een kopie van de polis met de voorwaarden ligt ter inzage bij de schaderegelaar.
9. De schaderegelaar of wij is/zijn niet aansprakelijk voor schade die ontstaat door of verband houdt met de werkzaamheden van een door de schaderegelaar ingeschakelde externe deskundige.

Artikel 5

Kosten van rechtsbijstand

1. De schaderegelaar vergoedt:
  - a. alle interne kosten;
  - b. de volgende externe kosten:

1. de kosten van externe deskundigen die door de schaderegelaar zijn ingeschakeld, als deze kosten naar het oordeel van de schaderegelaar noodzakelijk gemaakt zijn voor de uitvoering van de opdracht;
  2. de kosten van getuigen, als een rechter deze kosten toewijst;
  3. dat deel van de kosten van een door de schaderegelaar ingeschakelde bemiddelaar, dat voor rekening van de verzekerde komt, als deze kosten naar het oordeel van de schaderegelaar noodzakelijk zijn voor de verlening van de bemiddeling;
  4. de proceskosten die voor rekening van de verzekerde blijven of waarvoor hij in een onherroepelijk vonnis is veroordeeld;
  5. de noodzakelijke reis- en verblijfskosten die de verzekerde in overleg met de schaderegelaar maakt, als een buitenlandse rechter zijn persoonlijke aanwezigheid eist of als de ingeschakelde advocaat die aanwezigheid dringend wenst;
  6. de kosten die verbonden zijn aan de tenuitvoerlegging van een vonnis.
2. De schaderegelaar schiet de kosten voor die op grond van een contractuele of wettelijke bepaling verhaald, verrekend of door anderen vergoed kunnen worden. Als deze voorgeschoten kosten daadwerkelijk verhaald, verrekend of door anderen vergoed zijn, komen deze aan de schaderegelaar toe.
  3. Niet voor vergoeding komen in aanmerking:
    - a. de kosten die beneden een overeengekomen eigen risico blijven;
    - b. de in lid 1 sub b bedoelde externe kosten die het verzekerde kostenmaximum per geschil te boven gaan.

Artikel 6

Onvermogen

Als de verhaalsactie niet slaagt door onvermogen van de andere partij, vergoedt de schaderegelaar aan de verzekerde de schade die is ontstaan door de onrechtmatige daad van die ander, voor zover het bedrag van die schade hoger is dan € 125,-. De vergoeding bedraagt maximaal € 1.250,-. Deze bepaling geldt niet als de verzekerde de schade op een andere manier vergoed kan krijgen.

Artikel 7

Borgstelling

1. De schaderegelaar verstrekt aan de verzekerde een voorschot van maximaal € 25.000,-, als een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak de betaling van een waarborgsom verlangt voor de vrijlating van de verzekerde, voor de teruggave van zijn zaken of voor de opheffing van een beslag daarop.
2. Als de verzekerde de verstreking van het voorschot accepteert, machtigt hij de schaderegelaar onherroepelijk daarover te beschikken zodra het voorschot weer wordt vrijgegeven. De verzekerde aanvaardt ook de verplichting om alle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van terugbetaling van de volledige waarborgsom.
3. De verzekerde moet het bedrag van het voorschot zo spoedig mogelijk terugbetalen, maar in ieder geval binnen 1 jaar nadat het is verstrekt.

Artikel 8

Bijzondere uitsluitingen

De schaderegelaar verleent geen (verdere) rechtsbijstand:

1. als er sprake is van een uitsluiting die staat genoemd in artikel 5.1 en/of artikel 5.3 t/m 5 van de Algemene Voorwaarden;
2. als het rechtsprobleem een gevolg is van natuurrampen;
3. als het rechtsprobleem een gevolg is van sabotage. Onder sabotage verstaan wij kwaadwillige handelingen die niet begaan worden door de verzekerde zelf en die gericht zijn op het verhinderen van het normaal functioneren van een dienst of onderneming of het belemmeren van het verkeer;
4. als het rechtsprobleem een gevolg is van terrorisme.
5. als de verzekerde handelt in strijd met de verzekeringsvoorwaarden en daardoor de belangen van de schaderegelaar schaadt. Daarvan is in ieder geval sprake als de verzekerde de zaak zo laat bij de schaderegelaar

- aanmeldt, dat deze alleen met meer inspanning en/of meer kosten rechtsbijstand zou kunnen verlenen;
6. als de behoefte aan rechtsbijstand het beoogde of zekere gevolg is van het handelen of nalaten van de verzekerde, of als hij het ontstaan van deze behoefte wilens en wetens heeft geaccepteerd om enig voordeel te behouden of te behalen;
  7. in een strafzaak als de gebeurtenis een (voorwaardelijk) opzetdelict inhoudt of als de verzekerde wilens en wetens heeft gehandeld. Als bij het einde van de zaak blijkt dat er geen sprake was van deze omstandigheden, dan vergoedt de schaderegelaar alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand volgens het bepaalde in artikel 5;
  8. als het geschil verband houdt met het besturen van een voer- of vaartuig terwijl de bestuurder niet bevoegd was dit te besturen. Deze uitsluiting geldt niet als:
    - in een strafzaak de vervolging geen betrekking heeft op het onbevoegd besturen;
    - de verzekerde die het verzoek om rechtsbijstand doet, niet wist en redelijkerwijs niet kon weten dat de bestuurder onbevoegd bestuurde;
  9. in een geschil tussen een verzekerde en de schaderegelaar of in een geschil over de uitleg en/of uitvoering van deze Bijzondere Voorwaarden. De schaderegelaar vergoedt de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand alsnog als de verzekerde in een onherroepelijk vonnis gelijk krijgt;
  10. in geschillen die zijn ontstaan doordat de verzekerde instaat voor verplichtingen van anderen of doordat een vordering of verplichting van een ander op hem is overgegaan;
  11. voor zover de verzekerde voor de behartiging van zijn belangen aanspraak kan maken op een aansprakelijkheidsverzekering;
  12. bij het voeren van verweer tegen vorderingen die ontstaan uit een onrechtmatige daad, inclusief vorderingen op grond van artikel 5:37 BW, of regresacties die daarvoor in de plaats komen;
  13. in geschillen over onroerende zaken. Deze uitsluiting geldt niet voor:
    - a. de eigen woning in Nederland die de verzekerde zelf bewoont, die hij het laatst bewoonde of die hij gaat bewonen;
    - b. het vakantieverblijf van de verzekerde in Nederland dat voor eigen gebruik bestemd is;
    - c. onbebouwde grond binnen Nederland waarop een woning wordt gebouwd die de verzekerde zelf gaat bewonen;
  14. in geschillen over de verhuur of de exploitatie van goederen en roerende of onroerende zaken door de verzekerde;
  15. in een geschil over het in eigendom hebben, bezitten, houden of (ver)kopen van:
    - luchtvaartuigen;
    - pleziervaartuigen met een nieuwwaarde van meer dan € 200.000,-;
  16. in geschillen over de aanschaf van tweedehands voertuigen en/of vaartuigen. Deze uitsluiting geldt niet als deze voertuigen en/of vaartuigen worden gekocht onder schriftelijke garantie bij een officiële dealer;
  17. in geschillen over vermogensbeheer, inclusief het eigendom van, het bezit van en/of de aan- of verkoop van effecten, aandelen, obligaties en pandbrieven;
  18. in geschillen over het huwelijksvermogensrecht, echtscheiding, beëindiging van samenleving buiten huwelijk en verplichtingen tot levensonderhoud of daarvoor in de plaats komende vorderingen. De schaderegelaar geeft in deze gevallen wel éénmalig een juridisch advies;
  19. in een (arbeidsrechtelijk) geschil waarin volgens artikel 2:131 BW of artikel 2:241 BW de rechtbank bevoegd is in verband met de huidige of voormalige functie van de verzekerde als statutair bestuurder van een vennootschap;
  20. in erfrechtelijke geschillen als de erflater vóór de ingangsdatum van de verzekering is overleden;
  21. in fiscale of fiscaalrechtelijke geschillen met (overheids)instanties. Hieronder vallen ook geschillen over heffingen en heffingsvrije hoeveelheden (bijvoorbeeld mest-/melkquota), retributies, bijdragen, leges, invoerrechten en accijnzen.

Artikel 9

Eigen risico en franchise

1. De verzekerde kan alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van de zaak minimaal € 225,- bedraagt. Deze bepaling geldt niet voor:
  - verhaal van schade die bij deelname aan het verkeer is ontstaan;
  - bijstand in strafzaken.
2. Per aanspraak op rechtsbijstand is verzekerde een eigen risico verschuldigd van € 100,-. Dit eigen risico geldt niet voor:

- het verhaal van materiële schade die in het verkeer is ontstaan;
- een verkeersstrafzaak.

3. De verzekerde moet het eigen risico aan de schaderegelaar betalen zodra deze daarom verzoekt. De betaling moet uiterlijk op de laatste dag van de termijn die in de nota staat vermeld plaatsvinden. Als de verzekerde niet binnen de genoemde termijn heeft betaald, is hij vanaf de eerste dag na deze termijn wettelijke rente en incassokosten verschuldigd. Bovendien hoeft de schaderegelaar dan voor het betreffende verzoek om rechtsbijstand geen verdere rechtsbijstand te verlenen.

Artikel 10

Wachttijd

1. De schaderegelaar verleent geen rechtsbijstand als het geschil zich heeft voorgedaan binnen 3 maanden na de ingangsdatum van de verzekering. Ingeval van een arbeidsrechtelijk geschil is deze termijn 6 maanden. In geval van een geschil over onteigening is de termijn 12 maanden.
2. De wachttijd geldt op de zelfde wijze voor een aanvullende dekking die na de ingangsdatum van de verzekering is afgesloten.
3. Op het bepaalde in lid 1 en 2 doet de schaderegelaar geen beroep:
  - a. als deze verzekering direct aansluit op een soortgelijke verzekering en de verzekerde bij het voortbestaan van die verzekering dezelfde aanspraak op rechtsbijstand had kunnen maken;
  - b. als de verzekerde het ontstaan van de gebeurtenis niet kon voorzien bij het sluiten van de verzekering.Op verzoek van de schaderegelaar moet de verzekerde dit aantonen.

Artikel 11

Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht

1. Alleen als de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is, verleent de schaderegelaar rechtsbijstand in Europa en de landen rond de Middellandse Zee voor:
  - a. verhaal van personen- en/of zaakschade;
  - b. strafzaken;
  - c. geschillen die ontstaan uit sleep- en reparatieovereenkomsten die zijn gesloten voor een voertuig en/of vaartuig van de verzekerde;
  - d. geschillen die ontstaan uit vervoersovereenkomsten;
  - e. geschillen die ontstaan uit overeenkomsten die door de verzekerde zijn aangegaan in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis.
2. In arbeidsrechtelijke, sociaalverzekeringsrechtelijke of contractuele geschillen verleent de schaderegelaar alleen rechtsbijstand in Nederland, Duitsland, België en Luxemburg, maar alleen als de rechter van een van die landen bevoegd is en het recht van een van die landen van toepassing is.
3. In alle overige gevallen verleent de schaderegelaar alleen rechtsbijstand in Nederland, maar alleen als de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 12

Verplichtingen van de verzekerde

1. Als de verzekerde een beroep op deze rechtsbijstanddekking doet, moet hij:
  - a. zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van de gebeurtenis bij de schaderegelaar melden;
  - b. alle medewerking verlenen die de schaderegelaar en/of de deskundigen die door de schaderegelaar zijn ingeschakeld van hem vragen;
  - c. zo spoedig mogelijk alle originele bewijsstukken, gegevens en documenten die op de zaak betrekking hebben - waaronder dagvaardingen - aan de schaderegelaar verstrekken;
  - d. de schaderegelaar machtigen de stukken die een deskundige over zijn zaak in bezit heeft te bekijken;
  - e. op verzoek van de schaderegelaar de omvang van het geschil en/of het (financieel) belang aannemelijk maken;

- f. als de schaderegelaar dat nodig vindt, zich civiele partij stellen in een strafzaak en zijn volledige medewerking verlenen aan het verhalen van de gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden;
- g. alles nalaten wat de belangen van de schaderegelaar kan schaden.
2. De verzekerde is verplicht om alle medewerking te verlenen en/of zijn rechten aan de schaderegelaar over te dragen om de gemaakte kosten op derden te verhalen.
3. Als de verzekerde het bedrag van de kosten die de schaderegelaar heeft voorgeschoten ontvangt, moet hij deze aan de schaderegelaar terugbetalen. Daaronder vallen ook de proceskosten die bij een onherroepelijk vonnis zijn toegewezen, buitengerechtelijke kosten en de voor de verzekerde verrekenbare BTW.
4. Als het niet zeker is of het verzoek om rechtsbijstand van de verzekerde betrekking heeft op een geschil, moet de verzekerde door middel van een rapport van een deskundige aantonen dat er sprake is van de aanwezigheid van een geschil. Uit dit rapport moeten de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis, de oorzaak en de veroorzaker van het geschil blijken. Geeft het rapport voldoende grond voor het verlenen van rechtsbijstand, dan vergoedt D.A.S. de kosten van het rapport.

Artikel 13

Belangenconflicten

1. Er is sprake van een belangenconflict, als beide partijen in een geschil aanspraak maken en hebben op rechtsbijstand door de schaderegelaar.
2. Als er een geschil is tussen u en één van de andere verzekerden op dezelfde polis, verleent de schaderegelaar alleen aan u rechtsbijstand.
3. Als er een geschil is tussen twee andere verzekerden op dezelfde polis, verleent de schaderegelaar alleen rechtsbijstand aan de verzekerde die door u is aangewezen.
4. Als er een geschil is tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen hebben beide verzekerden recht op rechtsbijstand van een advocaat naar eigen keuze. De schaderegelaar vergoedt de kosten van deze advocaten volgens het bepaalde in artikel 5.

Artikel 14

Geschillenregeling

1. Als de verzekerde het oneens blijft met het standpunt van de schaderegelaar over de haalbaarheid of de wijze van behandeling van een zaak waarvoor hij een beroep op de verzekering heeft gedaan, dan kan de verzekerde de schaderegelaar schriftelijk verzoeken dit verschil van mening voor te leggen aan een advocaat naar zijn keuze.
2. De schaderegelaar legt dan het verschil van mening en alle stukken die van belang zijn voor aan de aangewezen advocaat. Hij verzoekt de advocaat hem zijn oordeel te geven. Als de advocaat daarom vraagt, legt de verzekerde ook nog eens zijn standpunt over het verschil van mening uit. Het oordeel van de advocaat is bindend voor de schaderegelaar. De kosten van de advocaat zijn voor rekening van de schaderegelaar. Deze kosten vallen niet onder het verzekerde kostenmaximum.
3. De schaderegelaar zet de verlening van de rechtsbijstand voort in overeenstemming met het oordeel van de advocaat, behalve wanneer de verzekerde op dat moment te kennen geeft dat hij gebruik wil maken van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
4. Als de schaderegelaar de behandeling overdraagt aan een externe deskundige, mag hij de opdracht niet verstrekken aan de advocaat die het bindende oordeel heeft gegeven of aan een kantoorgenoot van die advocaat.
5. Als de verzekerde zich niet met het oordeel van de advocaat kan verenigen, kan hij de behandeling van de zaak voor eigen rekening en eigen risico voortzetten. Als verzekerde geheel of gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, betaalt de schaderegelaar tot ten hoogste het verzekerde kostenmaximum alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand.
6. Deze geschillenregeling is niet van toepassing op een meningsverschil over de regeling van het geschil tussen de verzekerde en een advocaat of een door de schaderegelaar ingeschakelde externe deskundige.
7. Het recht om een verschil van mening over de uitleg of toepassing van de polisvoorwaarden aan een rechter voor te leggen, vervalt na verloop van 1 jaar, nadat de schaderegelaar haar standpunt schriftelijk bekend heeft gemaakt.

Artikel 15

Mededelingen en correspondentie

1. Mededelingen door de schaderegelaar worden rechtsgeldig gedaan aan het laatst door u opgegeven adres of aan het adres van uw verzekeringsadviseur.
2. Het overleg over de behandeling van de zaak wordt steeds met en door de verzekerde gevoerd, behalve wanneer er andere afspraken met de verzekerde of de verzekeringsadviseur zijn gemaakt.

Artikel 16

Indexering van de premie

Wij kunnen jaarlijks de premie aanpassen aan de stijging van de 'Consumenten prijsindex voor alle huishoudens' van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 17

Terugbetaling van de premie

Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering verminderen wij de premie als en voor zover dit billijk is. Wij betalen geen premie terug als er sprake is van opzet van de verzekerden om ons te misleiden.

Dekking Pluspakket

De volgende bepalingen gelden alleen als op het polisblad staat vermeld dat het Pluspakket is meeverzekerd. Deze bepalingen gelden in afwijking van en in aanvulling op het bepaalde in artikel 1 t/m 17.

Artikel 18

Uitbreiding rechtsbijstandgebied

Artikel 11 vervalt. Daarvoor in de plaats komen de volgende bepalingen.

1. De schaderegelaar verleent in de gehele wereld rechtsbijstand voor:
  - a. verhaal van schade aan personen en/of aan zaken;
  - b. strafzaken;
  - c. geschillen die ontstaan uit sleep- en reparatieovereenkomsten die zijn gesloten voor een voertuig of vaartuig van de verzekerde;
  - d. geschillen die ontstaan uit vervoersovereenkomsten;
  - e. geschillen die ontstaan uit overeenkomsten die door de verzekerde zijn aangegaan in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis.
2. In arbeidsrechtelijke, sociaalverzekeringsrechtelijke of contractuele geschillen verleent de schaderegelaar alleen rechtsbijstand in de Europese Unie, maar alleen als de rechter van één van de landen die daarvan deel uitmaken bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is.
3. Als naar aanleiding van een gebeurtenis buiten Europa of de landen rond de Middellandse Zee de schaderegelaar rechtsbijstand verleent volgens het bepaalde in lid 1:
  - a. kan de verzekerde alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van de zaak minimaal € 450,- bedraagt;
  - b. vergoedt de schaderegelaar de externe kosten tot maximaal € 5.000,- per aanspraak op rechtsbijstand. Dit in afwijking van de bepaling in artikel 5.1.b over het kostenmaximum. Dit kostenmaximum geldt voor alle aanspraken samen die ontstaan uit één gebeurtenis of een reeks van gebeurtenissen die met elkaar verband houden.
4. In alle overige gevallen verleent de schaderegelaar alleen rechtsbijstand in Nederland, maar alleen als de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 19

Verhoging van de onvermogende dekking

Het bedrag voor onvermogen dat in artikel 6 staat genoemd, verhogen wij tot maximaal € 12.500,-.

Deze bepaling geldt niet voor aanspraken op rechtsbijstand op grond van artikel 22.

Artikel 20

Verweer tegen vorderingen op grond van een onrechtmatige daad

1. Artikel 8.12 vervalt.
2. De schaderegelaar verleent bijstand in zaken waarin verzekerde verweer wil voeren tegen een vordering die is gebaseerd op een onrechtmatige daad. De vordering mag echter niet bestaan uit een vordering tot vergoeding van schade aan personen en/of aan zaken, zoals bedoeld in de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren die de verzekerde heeft gesloten.

Artikel 21

Eigen risico

De bepaling die in artikel 9.2 over het eigen risico staat vermeld, vervalt.

Artikel 22

Vermogensbeheer

1. Artikel 8.17 vervalt.
2. De verzekerde kan aanspraak maken op rechtsbijstand bij geschillen over vermogensbeheer met in Nederland toegelaten instellingen. Onder vermogensbeheer verstaan wij het beheren, beleggen, kopen en/of verkopen van effecten en het adviseren daarover.

Artikel 23

Fiscaal recht

1. De uitsluiting in artikel 8.21 vervalt. Daarvoor in de plaats komt de volgende bepaling:
De schaderegelaar verleent geen (verdere) rechtsbijstand in fiscale en fiscaalrechtelijke geschillen met overheidsinstanties.
Deze uitsluiting geldt niet als de geschillen betrekking hebben op een belasting of heffing die van de verzekerde wordt geheven bij de uitoefening van zijn particuliere activiteiten.
De verzekerde kan geen aanspraak maken op het verlenen van rechtsbijstand als het geschil te maken heeft met:
  - de uitoefening van een vrij beroep of een bedrijf;
  - inkomsten die hij niet uit regelmatige loondienst ontvangt.
2. In fiscale en fiscaalrechtelijke zaken gelden de volgende bijzondere bepalingen:
  - a. onder gebeurtenis, zoals bedoeld in artikel 1.1 verstaan wij in dit geval de beslissing van de belastingautoriteit waartegen verzekerde beroep wil aantekenen;
  - b. in afwijking van het bepaalde in artikel 4.1 kan de schaderegelaar in zijn opdracht de rechtsbijstand laten verlenen door een externe deskundige;
  - c. de schaderegelaar verleent alleen rechtsbijstand als de beslissing van de belastingautoriteit waartegen beroep wordt aangetekend en de periode waarop die beslissing betrekking heeft, geheel binnen de looptijd van de dekking liggen;
  - d. de schaderegelaar verleent alleen rechtsbijstand in een gerechtelijke procedure voor de Nederlandse belastingrechter, maar alleen als het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 24

Bemiddeling bij echtscheiding

1. In dit artikel verstaan wij onder:
  - a. **Bemiddeling bij echtscheiding**
De bemiddeling die een bemiddelaar uitvoert voor u en uw echtgenoot/echtgenote als u beiden het voornemen heeft het huwelijk te beëindigen en samen probeert tot een oplossing van de onderlinge geschillen te komen, zodat een gemeenschappelijk verzoekschrift tot echtscheiding door een advocaat kan worden ingediend.
  - b. **Huwelijk**
Het huwelijk tussen u en uw echtgenoot/echtgenote dat naar Nederlands recht is gesloten. Met een huwelijk stellen wij het in Nederland geregistreerde partnerschap van u en uw partner gelijk.
  - c. **Beëindiging van het huwelijk**
De beëindiging op gemeenschappelijk verzoek van het huwelijk tussen u en uw echtgenoot/echtgenote of van het geregistreerde partnerschap.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 8.18 van deze Bijzondere Voorwaarden verlenen wij dekking voor het risico dat u en uw echtgenoot/echtgenote of partner behoefte hebben aan bemiddeling bij een echtscheiding. Het beroep op deze bemiddeling kan alleen worden gedaan als het huwelijk ten minste 3 jaar heeft geduurd, gerekend vanaf het moment dat het Pluspakket voor particulieren is afgesloten.
3. Als u en uw echtgenoot/echtgenote of partner het huwelijk wensen te beëindigen, kunt u samen aanspraak maken op de bemiddeling bij de echtscheiding, maar alleen als u beiden het verzoek om die bemiddeling tegelijk doen.
4. U en uw echtgenoot/echtgenote of partner richten een door u beiden ondertekend schriftelijk en gemotiveerd verzoek om bemiddeling bij de echtscheiding aan de schaderegelaar. In dit verzoek kan volstaan worden met een opgave en overlegging van:
  - de namen van u en uw echtgenoot/echtgenote of uw geregistreerde partner;
  - een kopie van het trouwboekje of een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand, waaruit de datum van de huwelijksluiting blijkt;
  - de wens om door een gemeenschappelijk verzoek het huwelijk te laten beëindigen;
  - het toepasselijke polisnummer.
5. De bemiddeling bij een echtscheiding wordt u en uw echtgenoot/echtgenote of partner samen verleend door een bemiddelaar die is ingeschreven in het Nederlands Mediation Instituut. U en uw echtgenoot/echtgenote of partner kunnen een gezamenlijke keuze maken voor een bemiddelaar uit de lijst met bemiddelaars, die de schaderegelaar u beiden voorlegt.
6. De schaderegelaar geeft namens u en uw echtgenoot/echtgenote of partner de opdracht tot bemiddeling. De bemiddelaar wordt verplicht de schaderegelaar als deze daarom vraagt, te informeren over de voortgang en de afloop van de bemiddeling. U en uw echtgenoot/echtgenote of partner machtigen hem daartoe uitdrukkelijk. De schaderegelaar respecteert overigens de vertrouwelijkheid die de bemiddelaar moet bewaren over de tijdens de bemiddeling bij de echtscheiding verkregen gegevens.
7. De schaderegelaar vergoedt de kosten van de bemiddelaar tot maximaal € 2.000,-. De schaderegelaar vergoedt slechts de kosten van 1 bemiddelaar.
8. De schaderegelaar verleent geen bemiddeling bij een echtscheiding als voor hetzelfde huwelijk een eerder verzoek tot bemiddeling is gedaan en die eerdere bemiddeling niet heeft geleid tot een gezamenlijke vaststellingsovereenkomst.